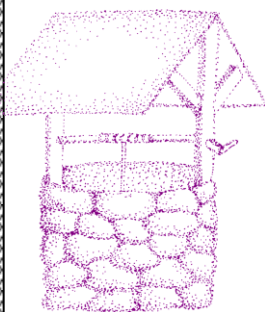

דמשק אליעזר

יו"ל ע"י וועד להוצאת כתבי ר' אלכסנדר אליעזר קנאפפלער שליט"א

בן מוה"ר רבי יצחק נפתלי קנאפפלער זצ"ל, אבדק"ק טשילע יצ"ו, ומח"ס "קני המנורה"

ונכד הגה"צ ר' רפאל אהרן קנאפפלער זצוק"ל הי"ד, אבדק"ק טיניע, ומח"ס "מנורת אהרן"

גליון בדברי תורה ובהלכה ואגדה, פנינים יקרים לכבוד שבת קודש וכו' ובדברים העומדים ברומז של עולם

• ערב שבועות, ה' סיון, מ"ט לעומר - תש"פ לפ"ק - שנה ז' גליון י"ח (קל"ט) •

הגליון המוגדל הזה מוקדש לעילוי נשמת

אמי מורתי האשה החשובה והצנועה

מרת ברכה בת ר' שמעון ע"ה

אשת חבר של אבי מורי

הרה"ג ר' יצחק נפתלי קנאפפלער זצ"ל

אב"ד טשילע, ומח"ס "קני המנורה"

נפטרה ביום י"ד סיון תשע"ד לפ"ק

תהא נשמתה צרורה בצרור החיים

הערות והארות מתקבלות בחיבה

- ❖ Address: Rabbi Alexander Knopfler
1564- 48 Street • Brooklyn N.Y. 11219
- ❖ Tel: (917) 755-4864 • Fax: (718) 437-3388
- ❖ Email: 7554864@gmail.com

• מודעה נחוצה •

המערכת מקבלת ע"ע להדפיס דרשות גדולי הרבנים, אדמורי"ם, דיינים, וראשי ישיבות שליט"א, בענינים העומדים על הפרק

מה שחידשתי בחג השבועות שנת תשע"ט לפ"ק

הנה עלה בדעתי לבאר מנהג ישראל שהיה באיזה מקומות, שאכלו סעודת החלב בלילה ולא ביום, והוא מפני שיש דיעה הסוברת כי סעודת היום של שבת קודש אי אפשר לצאת עם מזונות רק צריכים לאכול פת, וכמו שהביא בביאור הלכה (סימן רע"ג סעיף ה') וז"ל: ובספר מעשה רב (אות קכ"ב) כתב שהגר"א אף בקידוש היום לא היה מקדש אלא במקום סעודה גמורה ולא מיני תרגימא או יין, עכ"ל.

[ועיין עוד במשנה ברורה (ס"ק כ"ה) שכתב וז"ל: "או שתה יין" וכ"ש אם אכל מיני תרגימא מה' מינים דיצא דהם חשיבי טפי לסעודת שבת מיין אבל שכר ושאר משקין אפילו אם היו חמר מדינה אין יוצא בם במקום סעודה דלא סעיד הלכך כמו יין. ועיין בחדושי הגרע"א ובתו"ש שהוכיחו דלכמה ראשונים אינו יוצא ידי קידוש במקום סעודה ע"י כוס יין וע"כ נראה שאין להקל בזה אלא במקום הדחק, עכ"ל].

ובספר פסקי תשובות (שם) כתב ע"ז: ולכמה מן הפוסקים כבר הוזכרה שיטה זו בתוס' (פסחים ק"א. ד"ה מעימו) והרא"ש (שם ס"ה) ועוד ראשונים שאין יוצאים ידי חובת קידוש במקום סעודה אלא במקום סעודה גמורה של פת, שיוצאים בה ידי חובת סעודת שבת, עכ"ל.

ולכן כיון שהרבה פעמים חל יום א' דשבועות להיות בשבת קודש, הנהיגו לאכול תמיד סעודת החלב בלילה, דביום לא יכלו לקדש ולאכול מאכלי חלב, אף שאח"כ יאכלו גם סעודת פת, מכל מקום הקידוש לא הוא קידוש במקום סעודה, וגם לאחר הסעודה לא יכלו לאכול מאכלי חלב, שהרי אכלו בשר בסעודה, דאין שמחה אלא בבשר, ועל כן קיימוהו בלילה, שקידשו ואכלו רק סעודה גמורה של חלב, ולא אכלו בשר בלילה כלל.

[והנה אף שבפסקי תשובות שם כתב וז"ל: והנה אם כי נהוג עלמא כהכרעת השו"ע ונושאי כליו שסתמו דבריהם להתיר במוני מזונות, ואף ביין (וכדלעיל אות ה'), מכל מקום בליל שבת מהנכון כשאפשר לחשוש לשיטות ראשונים אלו ולהקפיד לקדש במקום סעודה גמורה, וגם בשבת בשחרית הגם שאכן נהנינן לקדש בקידושא רבה' על מיני מזונות, נוהגים רבים לקדש שוב בהגיעם למקום אכילתם סעודת שבת", עכ"ל. ואני אומר להיפוך, כי ביום לא רצו לאכול מיני תרגימא, רק בלילה, דכבוד יום עדיף. (ואגב ע"י בקובץ גינת ורדים חלק ל"ה מדור גן נעול הערה אחרת בדברי הפסקי תשובות כאן).

ואגב אורחא כאן המקום להזכיר, שבדור הקודם היה הרבה ערליכע אידן שהקפידו שלא לאכול כלום בביהמ"ד אצל קידושא רבה', מפני שחששו להדיעה הסוברת שסעודת היום אי אפשר לעשותה אלא בפת, ולא הוא קידוש במקום סעודה כשאוכל רק פת הבא בכסנין או שותה רביעית יין.

^א ואגב, בענין לקדש עוד הפעם בבית לאחר שקידשו בביהמ"ד, ע"י בספרי שו"ת נ"ב אליעזר שיש לי כארבעים תשובות בענין זה.

דרשות לחג השבועות – שנת תשע"ט לפ"ק

דרשה ראשונה שאמרתי בביהמ"ד שב"ק אחצ"ה פר' במדבר [ערב שבועות] - בין מנחה למעריב

מורי ורבותי!

מ'האט היינט געליינט פרשת במדבר, ס'ווערט נאכגעזאגט אין נאמען פון א חשובע ראש ישיבה, אז א בחור האט אים געפרעגט וועלכע ספר זאל ער מיטנעמען אין די קאנטרי, האט ער אים געזאגט: נעם מיט די "ספר במדבר" און קוק אדורך "די גאנצע ספר", די גאנצע סדר, חומש מיט רש"י.

וועלן מיר אנהויבן מיט די פרשה פון די וואך:

די ערשטע קושיא איז, פארוואס שטייט 'במדבר' סיני, פארוואס שטייט נישט 'בהר' סיני, אזוי ווי ס'שטייט אין אנפאנג פרשת בהר, ווי ס'שטייט אז אלעס איז געזאגט געווארן 'בהר' סיני.

די 2'טע קשיא איז, אז רש"י זאגט ער רעכנט אים אז "מתוך חיבתו מונה אותם כל שעה", רש"י רעכנט אים 3 מאל וואס מ'האט געציילט די אידישע קינדער, די 3 מאל זענען די ראשונים מחולק אויף רש"י אז ס'איז געווען מער פון 3 מאל.

די 3'טע קשיא איז, אז מ'ציילט 3 מאל הייסט עס שוין אז מ'ציילט "כל שעה"?

נאך וואס מ'דארף פארשטיין איז, שפעטער רעכנט די חומש אים די נומערן פון וויפיל אידישע קינדער זענען געווען, שטייט דארט פונעם חתם סופר און נאך אנדערע, אז מ'זעהט גאר אן אינטערסאנטע זאך, אז קיינער איז נישט געשטארבן צעווישן איין ציילונג און די צווייטע, לויטן חשבון איז דאך געווען צווישען 5 און 6 מיליאן אידן, ס'איז דאך געווען 600,000 אידן נאר פון 20 ביז 60 יאר מענער, און קיינער איז נישט געווארן פון 19 אויף 20. קיינער איז נישט געווארן פון 59 אויף 60, קיינער איז נישט געשטארבען אינדערצווישען, נאר א יעדע מאל איז געווען די זעלבע חשבון?

נאך אן אינטערסאנטע זאך, מ'זעהט אין די חומש, אז אלעס שטייט מיט פונקטליכע נומבער, 20 טויזנט דריי הונדערט און פופציג 20,350, פינף און צוואנציג טויזנט פינף הונדערט 25,500. ס'איז קיינמאל נישט געווען עפעס א נומבער אינצווישען, ווי למשל 41 43 47, פארוואס זעהט מען נישט אזא זאך.

נאכדעם נאך א פלאידיגע זאך, אז דן וואס האט געהאט איין זעהן, חושים, און חז"ל אז ער איז געווען א טויבער, ער האט גאר געהאט די מערסטע פון אלע אנדערע שבטים (אויסער שבט יהודה וואס איז א מלך), שטייט אין ספ"ק א מוסר השכל, אז די נישט געזונטע קינד וואס דן האט געהאט האט גאר געהאט די מערסטע דורות ווי אלע אנדערע שבטים. דאס איז איין מהלך.

די אנדערע מהלך זאגן זיי, ווייל ער האט זיך אנגענומען ביים קבורה פונעם זיידען יעקב, ביי די מעשה פון עשו², דעריבער האט ער באקומען שחר, אז ער איז געווען די גרעסטע מספר פון אלע ברודערס.

² כמבואר במס' סוטה (דף יג.) דכשבאו לקבור את יעקב כיון שהגיעו למערת המכפלה בא עשיו לעכב את קבורתו שהמקום שייך לו, אמרו ליה בני יעקב שמכרו בעת שמכר את הבכורה ליעקב, ועשיו טען הגם שמכר את חלק הבכורה, אבל חלק הפשוט לא מכר, וכיון שנשארו שני קברים במערת המכפלה, אחד מגיע ליעקב וכבר קבר שם את לאה, ואחד מגיע לו.

אמרו לו בני יעקב שמכר גם את חלקו הפשוט במערה ליעקב, אמר להם עשו לבני תנו לי את שטר המכירה ונראה אם אכן כתוב שמכרתי חלקי, אמרו לו שהשטר נמצא במצרים, ושלחו את נפתלי שהוא קל כאלה להביאו ממצרים, וכיני לבני הרגיש חושים

*

יעצט כדי צו פארענטפערן רש"י וואס זאגט "כל שעה", קען מען זאגן לויט ווי ס'איז מבואר אין חז"ל עטליכע מאל, ובפרט אין מסכת בבא קמא און בבא בתרא אז 3 מאל הייסט א חזקה, ממילא איז פארענטפערט דאס, וויבאלד 3 מאל הייסט שוין א חזקה, זאגט שוין רש"י אז מונה אותן "כל שעה".

איך קען נישט פארענטפערן די אלע קושיות וואס שטייט אין די ראשונים, עכ"פ די חתם סופר ברענגט א מוראדיגע ווארט, תעתיק כאן הווארט שהיה צריך להיות מותאם עם המאה ברכות, זעהט מען דאך אז וואס אז יעדע ווארט אין די תורה איז אויסגערעכנט פונקטליך, כמילא יעדע זאך האט סודות און נפלאות וואס אונז פארשטיי מיר נישט.

לאמיר נאר עפעס ענדיגען, אזוי ווי מ'האט היינט געלערנט פרק, לאמיר זאגן א ווארט אויף פרק, די משנה ענדיגט (מכות פ"ג משנה ט"ז) רבי חנניה בן עקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר (ישעיה מ"ב) ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר. די קשיא איז דאך, א גוטע מענטש ווען ער האט א גוטע ארבייטער, זוכט ער אוועקצונעמען ער זאל נישט האבן צופיל ארבעט, וואס איז פשוט אז וויבאלד די באשעפער האט ליב די אידן "לפיכך הרבה להם תורה ומצות", די שכל דארף דאך זאגן פונקט פארקערט. נאר אלע מפרשים זאגן אין איין גאנג צו ענטפערן, די באשעפער איז דאך זייער גרויס, ס'איז דאך זייער שווער צו טוהען אלעס וואס די הייליגע באשפער וויל, די אויבערשטער האט ליב געהאט די אידן, ער האט געוויסט אז נישט יעדער קען טוהען אלעס, איינער וועט דאווענען איינער וועט לערנען, איינער וועט טוהען מצות ביקור חולים, א צווייטער מצות צדקה, וועגן דעם האט ער געגעבן א סאך מצות אז יעדער זאל האבן עפעס א חלק אין עפס א מצוה. כמילא מיט דעם פארשטייען מיר די משנה, רבי חנניה בן עקשיא אומר רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר (ישעיה מ"ב) ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר.

*

איך וויל נאך צולייגען א ווארט, אז ווען ס'איז נישטא אן אבל אדער א יארצייט זאג איך קדיש, און מענטשן פרעגן מיר פארוואס איך זאג קדיש, וויל איך מסביר זיין, שטייט פונעם הייליגען חפץ חיים, מ'האט אים געפרעגט פארוואס ער לערנט משניות, האט ער געזאגט אז ער ווארט נישט אז זיינע קינדער זאלן לערנען פאר אים משניות, נאר ער הויבט שוין אן לערנען פאר זיין אייגענע נשמה. איך זאג אזוי אויך איך ווארט נישט מיינע קינדער זאלן זאגן קדיש פאר מיר, איך וויל לעבן, איך בין נישט א באצאלטער קדיש, איך זאג קדיש פאר מיר אליין, פאר מיינע נשמה, פאר מיינע חטאים עוונות ופשעים, און ס'שטייט דאך (שבת קט"ז) אז "העונה אמן בכל כחו קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה", אויך שטייט דארט "כל העונה אמן יהא שמיה רבא בכל כחו אפילו יש בו שמץ של עבודה זרה מוחלין לו", נאך שטייט דארט "כל העונה אמן בכל כחו פותחין לו שערי גן עדן", כמילא בין איך מוראדיג נזהר, אז ווען ס'איז נישטא קיין קדיש זאגער, זאג איך קדיש.

רבי חנניה בן עקשיא אומר רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר (ישעיה מ"ב) ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר.

יתגדל ויתקדש שמייה רבה וכו'.

די אויבערשטער זאל העלפן אז ס'זאל זיין יתגדל ויתקדש שמייה רבה, כביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן ואמן.

שיש כאן איזה עיכוב, אבל לא היה יכול לשמוע כל המשא ומתן כיון שהיה חרש, ושאל מה קרה, וסיפרו לו שממתנים עד שיחזור נפתלי ממצרים עם שטר המכירה, אמר חושים כי עד שיחזור נפתלי ממצרים יהא זקיני מוטל בבזיון בלא קבורה, נטל מקל והכה בראשו של עשו, עד שנפלו עיניו של עשו על רגלי יעקב וכו', יע"ש באורך.

דרשה לחג השבועות תשע"ט לפ"ק שאמרתי בביהמ"ד לפני קהל מקשיבים בעיר סיגעט יע"א

הנה ידוע מה שהאריכו הראשונים ז"ל לבאר על מה שנאמר בעשרת הדברות אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, ולמה לא אמר אשר "בראתיך", דהנה היציאה ממצרים היה רק פעם אחת בלבד, ואילו הבריאה שבראנו השי"ת הוא בכל רגע ורגע, שאילו לא היה נותן השי"ת חיות להבריאה מחדש בכל רגע ורגע היו כולם במלים ומבומלים, וכנאמר המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית. בואו ונחשוב, מה היה קורה אילו היה הקב"ה לוקח האקסיוגאן מן העולם, הרי היו כל בעלי חיים מתים בתוך שעה אחת כזבובים, וא"כ יוקשה ביותר למה אמר אשר הוצאתיך מארץ מצרים, ולא אשר "בראתיך".

וכדי ליישב זאת יש להקדים מאמר רבי חנניא בן עקשיא שנוהגים לומר לאחר לימוד פרקי אבות, והוא בגמרא מסכת מכות (דף כג:) אמר רבי חנניה בן עקשיא, רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות, שנאמר (ישעיה מב, כא) 'ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר'. והמאמר הזה פליאה הוא ומעורר תמיה, וכי מי שאוהב את פועליו יכביד עליהם עולו וישעבדם ליי"ח שעות ביממה? או להיפוך, שיקל מעליהם העבודה, ויתן להם עבודה קלה וישלם להם כאילו דבר גדול עשו. וכמו כן אם הקב"ה אוהב את עמו ישראל באהבה, הרי היה לו להקל מעליהם ולהמעיטם ממצות¹.

אלא נראה לומר עפ"י המשנה (קדושין פ"א מ"י) כל העושה מצוה אחת מטיבין לו בעוה"ז ומאריכין ימיו לעוה"ב וכו', ועי' בסוגיית הגמרא על זה (קידושין לט: ואילך), ועי' מה שהאריך בזה התולדות יעקב יוסף בריש ספרו 'בן פורת יוסף', ובשאר ספריו הק'. אמנם לדרכינו יש לומר, כי השי"ת הוא אל רחום וחנון, וידע שאין ביד כל איש ואיש לקיים כל המצות בשלימותן, לפיכך הרבה להם תורה ומצות, כדי שעכ"פ אחת מהם יקיים בשלימותה, ויזכה על ידו לחיי העולם הבא².

ויש לומר כעין זה ע"פ בחינה אחרת, שלא בכל יומא מתרחש שיזכה לקיים הכל בשלימותה על נכון, לפיכך הרבה להם תורה ומצות, כדי שבכל יום יוכל לקיים דבר אחר בשלימות, כגון ביום א' יתפלל שחרית כראוי, וביום אחר נותן צדקה כראוי, וביום אחר לומד תורה בהתמדה רבה וכדו', ועי"ז כולם כאחד מתאחדין לזכות עי"ז לחיי העולם הבא.

*

¹ שוב העירוני ידידי הרה"ג ר' בנימין בערקאוויטש שליט"א, שכבר הקשה כן המהר"ל מפראג זי"ע בספרו תפארת ישראל (ריש פרק ה'), וזה לשונו: ומעתה יש לשאול, כי איך יאמר שה' חפץ לזכות את ישראל לכך הרבה להם מצות. ודבר זה נגד השכל, שהיה לו למעט במצות, כדי שלא יהיה צריך לשמור הרבה מצות, ואז היה זוכה לעולם הבא על ידי מיעוט מצות, ממה שהוא מוסיף להם מצות, שאז אי אפשר לזכות כל כך לעולם הבא, עכ"ל.

² שוב העירוני ידידי הרה"ג ר' בנימין בערקאוויטש שליט"א, שכן כתב הרמב"ם בפירוש המשניות במסכת מכות (פרק ג' משנה ט"ז), וז"ל: רבי חנניא בן עקשיא אומר רצה הקב"ה לזכות את ישראל כו'. מעקרי האמונה בתורה כי כשיקיים אדם מצוה מתרי"ג מצות כראוי וכהוגן ולא ישתף עמה כוונה מכוונת העולם בשום פנים אלא שיעשה אותה לשמה מאהבה כמו שביארתי לך הנה זכה בה לחיי העולם הבא, ועל זה אמר רבי חנניא כי המצות בהיותם הרבה אי אפשר שלא יעשה אדם בחייו אחת מהם על מתכונתה ושלמותה ובעשותו אותה המצוה תחיה נפשו באותו מעשה, וממה שיורה על העיקר הזה מה ששאל ר' חנניא בן תרדיון מה אני לחיי עוה"ב, והשיבו המשיב כלום בא מעשה לידך, כלומר נזדמן לך לעשות מצוה כהוגן, השיבו כי נזדמנה לו מצות צדקה על דרך שלמות ככל מה שאפשר וזכה לחיי העוה"ב, ופירוש הפסוק (ישעיה מב) ה' חפץ למען צדקו, לצדק את ישראל, למען כי יגדיל תורה ויאדיר, עכ"ל.

והנה כעת מתחילים ללמוד פרק הראשון ממסכת אבות, ושם במשנה ו' כתוב לאמר: יהושע בן פרחיה ונתאי הארבלי קבלו מהם יהושע בן פרחיה אומר עשה לך רב וקנה לך חבר והוי דן את כל האדם לכף זכות, ע"כ. ולהלן במשנה מ"ז כתוב לאמר: רבן גמליאל אומר עשה לך רב והסתלק מן הספק ואל תרבה לעשר אומדות, ע"כ. ושם לא הזכיר ענין "קנה לך חבר" ביחד עם עשיית הרב, ויש להבין מהו סיבת הדברים שתנא אחד נקט עשיית רב וקניית חבר בהדי הדדי, ותנא אחד הסתפק בעשיית רב ולא הצריך לקנות חבר. גם יש להבין למה ענין זה של "עשה לך רב" נזכר פעמיים במסכת אבות, מכיון שכבר אמרוהו תנאים הראשונים, למה הוצרך להזכירו אצל אחד מהתנאים האחרונים.

ואולי יש לומר, על פי מה דמתאמרא בשם מרן ה'דברי חיים' מצאנו זי"ע, שאמר שבימות החול יהיה הרבי שלך ה"גמרא רש"י תוספות", ואילו בשבת קודש יהיה לך רבי על "חסידות", ואז הזמן מוכשר לעסוק בפנימיות התורה ולהלהיב הלבבות למען כבוד שמו יתברך. וממילא אתי שפיר המשנה, כי המשנה הראשונה איירי מימות חול, ולכן אמר 'עשה לך רב', שצריך שיהיה לו רב ללמוד תורה, וצריך ג"כ חברותא ללמוד עמו ביחד ולחזור על דברי תורתו של הרב, וזהו 'וקנה לך חבר'. ואילו המשנה השני' איירי במי שיש לו כבר רבי וחבר טוב, אלא איירי משבת קודש, שעל זה הזהיר לפעם הב' 'עשה לך רב', שימצא ג"כ רבי טוב ללמוד ממנו עניני חסידות בשבת קודש, בנוסף על הרבי שיש לו בימות החול ללימוד התורה"ק.

שבועות איז די "שענסטע יום טוב"

שמעתי מפי אמי מורתי הרבנית הצדיקת שתלוי"א, שיחה נאה אשר שמעה וקבלה מפי נשים צדקניות וזקנות, שנים לפני החורבן, אשר מרגלא בפומיהון היה לומר, כי חג השבועות זמן מתן תורתנו הוא חג היותר יפה מכל החגים והמועדים של ישראל, והן לפי דעתן נתנו טעם לדבר ואמרו, כי זהו מחמת שבחג הפסח אין יכולין לאכול את כל מה שרוצים לאכול, כי מאכלי חמץ, אף בתערובות חמץ, אסור באכילה. ובחג הסוכות, אף גם שיכולין לאכול את כל מה שרוצים לאכול, אמנם אין יכולין לאכול בכל מקום, כי אסור לאכול חוץ לסוכה. מה שאינו כן בחג השבועות, כי אז יכולין לאכול הכל, ובכל מקום, על כן חג השבועות הוא חג היותר יפה מכל החגים, כן הגידו ואמרו הנשים הזקנים אשר בדורות שעברו.

והנה כלאחר יד היה מקום לבטל את דבריהן ולומר, כי מה לנו בדברות הנשים הזקנות ובשיחותיהן, אמנם מאחר שכתב רבינו הרשב"א ז"ל בתשובותיו סי' ט', דמה שהנשים זקנות עושות, הוי מנהג וכו', על כן הנני לקיים את דברי החכם מכל אדם שלמה המלך ע"ה (צמסלי א', סי') ואל תטוש תורת אמך וגו', ולהציג איזה מקורות וטעמים לפתגם הזה, המראות לדעת כי אכן חג השבועות הוא חג היותר יפה מכל החגים והמועדים אשר נתן הקדוש ברוך הוא לישראל, וזה החלי בס"ד:

(א) בשו"ת חתם סופר חאו"ח סי' קמ"ה כתב, דמיו"ט שבועות יש הוכחה, כי לעתיד לבא לימות המשיח, יחזיקו ג"כ ביו"ט שני של גלויות, ולחיבת הקודש הנני להעתיק בזה את לשון קדשו שם, וזה"ל: וממילא תבנא לדינא, דיפה הורה פר"מ הגנ"י שלא לכתוב גט ביו"ט ב' דשבועות, וחלילה לזולל ביו"ט ב', אך אמת כתבתי במ"א, דיום טוב ב' דשבועות היא תמוה, דמעולם לא עשאוהו מספק, כמ"ש רמב"ם פ"ג מקה"ח הל' י"ב ע"ש, ובשלמא היכי דמגייעי

שלוחי ניסן עושי' ב' ימים גזירה משום שלוחי תשרי, אבל בשבועות שהוא לעולם נ' יום מיו"ט ב' של פסח, ועד אז כבר נתפרסם בכל העולם קביעים ניסן, וא"כ גם אבותינו לא עשו מספק, וצ"ל משום גזירה אטו פסח וסוכות, וא"כ ממילא חמור טפי, כיון דלא מחמת ס' נתקבל כמו ביו"ט של ר"ה, שאם באו עדים מחצות ואילך, לא נתקבלו, ומ"מ גמרו היום בקדוש ולא מחמת ס', ומש"ה חמיר טפי, וה"נ דכוותי, ואפשר משום דבעי חיזוק טפי, רמז לנו מרע"ה בשבועות דוקא, כמ"ש מג"א רס"י תצ"ד בשם רמ"ע מפאנו, וע"ש בפנים. ובחי' אגדה כתבתי שלא יו"ט ב' של גלויות רמז בשעת חדות מתן תורה וחירו' מאו"ה, אלא יו"ט ב' של גאולה בב"א, דלש"ס פ"ק דגיטין, דכל הנסין שבים הגדול עד אוקיינוס, שייכים לא", והוא עד מצר רמון ספרד, ואם ידורו שם על האיים האלו ישראלים שם לא אפשר להודיע לא על ידי משואות, ולא ע"י שלוחים, כי רחוקים זה מזה, וע"כ צריכים לעשות ב' ימים טובים של גאולה וכו' עכ"ל"ק.

(ב) איתא במג"א שו"ע או"ח סי' תצ"ד, ע"ד מה דאמרינן שהוסיף משה יום אחד מדעתו, ומביא שם את דברי הס' עשרה מאמרות שכתב, דבא לרמוז לנו יו"ט שני של גלויות, ואפשר דהיינו דקאמר שהוסיף משה יום אחד מדעתו, עכ"ל"ק. הרי לך למדין אנו מזה, שמחג השבועות יש התחלה לחגיגת ב' ימים טובים של גלויות אשר אנו חוגגים ועושים בזמן הזה, ולא משאר יו"ט.

היו"ל מהנ"ל יתרון חג השבועות על יתר החגים והמועדים, אשר ממנו יתד וגם פינה לשני ימים טובים של גלויות, ושלעתיד לבא ב"ב, ואשר על כן יפה אמרו הנשים הזקנות שהיום טוב של חג השבועות, הוא חג היותר יפה מכל החגים ומועדים.

(ג) והנה אם אני לעצמי מה אני, ולענ"ד הייתי נותן טעם ונימוק ליתרון חשיבותו של חג השבועות, יתר על שאר החגים והמועדים, כי בשאר החגים והמועדים, כמו בחג הפסח ובחג הסוכות, יש גם ד' ימי חול המועד, אשר בהם בני ישראל הולכים לטייל ולסבב במקומות שונות הנקרא אצלנו "חול המועד האלמין", ומבלין ומבטלין את השעה בשטותים והבלים שונים ומשונים, אשר אין רוח החכמים נוחה מהם, כי הרבה פעמים יכולים לבא לידי מכשולות ר"ל, אחד בשוגג ואחד במזיד, ומי יגדור בעד פרצה זאת, ועליהם מתכוונים דברי הירושלמי (מו"ק פ"ג כ"ג) ומובא בכל בו (סוף כלי חוכ"מ) אמר ר' אבא בר ממל, אילו הי' מי שיומנה עמי, התרתי שיהו עושין מלאכה בחולו של מועד, כלום אסרו לעשות מלאכה בחולו של מועד, אלא כדי שיהו אוכלין ושותין ויגעין בתורה, ואינון אוכלין ושותין ופוחזין וכו', ע"כ דברי הירושלמי. ומה שאין כן בחג השבועות, שאין בו ד' ימי חולו של מועד, ועל כן אין מבלין ופוחזין בו, רק ששים ושמחים בשמחת מתן תורה, ועושין אותו חציו לד' וחציו לכם, וכמאמר חכז"ל (פסחים דף ס"ח ע"ג), על כן אין יום טוב יפה כמוהו.

ואגב אורחא הננו רוצה להזכיר עוד אימרה יפה שקיבלתי מאת אמי מורתי החשובה שתחי', ששאלתי לה היות שנעשית יתומה בהיותה ילדה קטנה, אם היא זוכרת איזה דבר והנהגה טובה מאת אמה החשובה מדור הקודם, ענתה ואמרה שזוכרת רק דבר אחד, שהקפידה מאוד בכל שבת קודש בבוקר להגיע לבית המדרש קודם "פתיחת הארון". ואני בעניי כבר כתבתי הרבה ענינים בגודל מעלת עת "פתיחת הארון", דאיתא בזה"ק ששערי שמים נפתחים בעת פתיחת הארון, ממילא אז הוא הזמן, שכל הציבור היו צריכים לעמוד מול הארון הקודש ולבקש רחמים מאת השי"ת על עמו, ובשעת הוצאת ספר תורה היה צריך להיראות כמו אצל "ליל כל נדרי", וחם מלהזכיר מלשוחח איש אל רעהו בעת ההוא, מאן דכר שמייה.

בעזרת השם יתברך

פרקי אבות - לימי הקיץ

הוצאה שביעית

אפשר להשיג אצל המוציא לאור

אלכסנדר אליעזר קנאפפלער

ALEXANDER KNOPFLER

1564- 48 STREET - BROOKLYN N.Y. 11219

TEL: (917) 755-4864 - FAX: (718) 437-3388

הקדמה שניה להוצאה רביעית

אמרו חז"ל (בבא קמא ל.) האי מאן דבעי למיהוי חסידא לקיים מילי דאבות. דברי חז"ל אלו נצבו לנגד עיני כאשר השבתי בלבי מזה אשיב לה' על כל החסד אשר גמלני, והנסים הגלויים אשר ראו עיני באור ליום ד' פרשת אחרי קדושים ח"י בעומר תנש"א לפ"ק. כאשר ניצלתי מתאונת דרכים קשה. וכפסע היה ביני לבין זכו'. לולא רוב רחמי וחסדים הגדולים, וגמירתי בלבי העל חסד אל צריך להודות גם בענין של חסד. והיינו מילי דחסידותא בין אלקים ואדם ובין אדם לחבירו.

והיות כי זכיתי להו"ל כבר ג' פעמים את המסכת אבות במתכונת זו באלפי מופסים. וב"ה שעשה פרי טוב ונתקבל ברצון אצל אחב"י אשר הוונים עליו מדי שבת בשבתו בכל שבתות הקיץ. לכן אמרתי אשיבה רגלי אל עדותיך רביעי בקודש. ואעלה על מזבח הדפוס הרבה אלפים מופסים של מסכת זו, ועי"ז אזכה לקיים מילי דאבות, היינו קיום וחיווק להני מילי מעליותא.

אקוה לד' כי יקבל קרבן תודתי ברצון, וזכות הרבים יגן עלי ועל כל הנלוים אלי שה' ישמור צאתנו וכוואני מעתה ועד עולם, ונשבע נחת מכל צאצאינו מתוך הרחבת הדעת דקדושה, ומתוך רוב שמחה כל הימים עד ביאת גוא"צ במהרה ובימינו אמנ ואמן.

Printed By:

Advanced Copy Center

Tel: (718) 677-9781

ובכן כל בית המדרש בעיר או מחוצה לה (קאנטרי) שלומדים שם פרקי אבות בציבור, וכן כל שמי שרוצה לקבוע שיעור עם בניו ובני ביתו בשבתות הקיץ בעת סעודת שבת קודש או בשב"ק לאחר צהרים, יכולים לקבל קונטרס "פרקי אבות" שהדפסנו במיוחד לימי הקיץ הבעל"ט חנם אין כסף, ויהיה לנו לכבוד לשלוח להם. ויהי רצון שיתקדש שם שמים על ידינו, ונזכה במהרה להגאולה שלימה, בביאת בן דוד במהרה ובימינו אמנ ואמן.

הערה לקונטרס "דער פרשה קוואל"

אל מעלת כבוד הרה"ג המפורסם, נאם בחדר עליון, פה מפיק מרגליות, מלחיב לכבות ישראל לאביהם שבשמים, כבוד שם תפארתו

מורינו הגה"צ רבי אברהם אלימלך בידערמאן שליט"א

הנה יש לי הזכיה לעבור מדי שבוע ושבוע על קונטרסיו דמר, הן הגליון "באר הפרשה" הנכתב בלשה"ק, והן הגליון "דער פרשה קוואל" הנכתב בשפת אידיש המדוברת. ומלבד זה יש לי הזכיה לחלק הקונטרסים מדי שבוע בשבוע לכ"ה משפחות לערך, ונהנים מזה אנשים נשים ומ"פ.

ומים לא שתייתי על כל חטאתכם אשר חטאתם לעשות הרע בעיני ה' להקעיםו, ולכן נוהגין ג"כ להתענות ביוםא דהילולא דיליה.

ועוד יש להוסיף בזה, על פי מה דאיתא במס' שבת (דף קיה:) אמר רבי שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא, כל המקיים שלש סעודות בשבת ניצול משלש פורעניות, (א) מחבלו של משיח (ב) ומדינה של גיהנם (ג) וממלחמת גוג ומגוג. (א) מחבלו של משיח, כתיב הכא יום וכתוב התם (מלאכי ג) הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום וגו', (ב) מדינה של גיהנם, כתיב הכא יום וכתוב התם (צפניה א) יום עברה היום ההוא, (ג) ממלחמת גוג ומגוג, כתיב הכא יום וכתוב התם (יחזקאל לח) ביום בא גוג, ע"כ. ולהלן בגמ' (דף קיה:) אמר רבי יוסי יהא חלקי מאוכלי שלש סעודות בשבת, ועוד שם בגמ', אמר רב נחמן תיתי לי דקיימית שלש סעודות בשבת, ע"כ.

וא"כ רבי שמעון בן יוחאי שקיים תמיד שלש סעודות בשבת, א"כ היה ניצול מכל הצרות ולא הוצרך להתענות, וא"כ עלה לשמים בשמחה ובטוב לבב, ולכן נשאר יומא דהילולא דיליה ליום ששון ושמחה. משא"כ במשה רבינו שנתבשר שלא יוכל לעלות לארץ ישראל וצריך להתסלק בחוץ לארץ, והצטער על זה הרבה, ונמצא שנסתלק מתוך צער, ולכן נשאר יומא דהילולא שלו ליום תענית צדיקים.

ואסיים שנית בכרכת יישר כח על דברי תורתו דמר שליט"א, שמהנה בזה אלפי אחינו בני ישראל בכל העולם כולו, ומעורר לבבם בג' עמודי העולם, אשרי לך ואשרי חלקך בזה ובבא, ויהי רצון שנוכה במהרה לביאת משיח צדקינו בב"א.

והנה ראיתי בקונטרס "דער פרשה קוואל" לפרשת אמור – ל"ג בעומר (עמ' כ"ז, וגם בהערה ט"ז) נכתב טעם למה ביום ז' אדר יומא דהילולא של משה רבינו הוא יום תענית צדיקים ומתענין, ואילו ביום ל"ג בעומר יומא דהילולא קדישא של איתן אדונינו רבי שמעון בר יוחאי, אין מתענים, רק אדרבה מתענים וששים ושמים לעשות רצון קונם.

ואולי יש להוסיף על זה טעם על פי דרך הפשט, דהנה איתא בזה"ק באדרא זוטא (ח"ג פר' האזינו דף רפה:) אמר רבי שמעון אסדהנא עלי לכל אלין דהבא דהא מן יומאי לא במילנא אלין ג' סעודתי, ובגנייהון לא אצטריכנא לתעניתא בשבתא ואפילו ביומי אחרוני לא אצטריכנא כ"ש בשבתא דמאן דזכי בהו זכי למחימנותא שלימתא, חד סעודתא דמטרוניתא וחד סעודתא דמלכא קדישא וחד סעודתא דעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין ובההוא עלמא יזכי בהו לאלין, עכ"ל. [ובתרגום ללשה"ק: א"ד שמעון, הנני מעיד עלי לכל אלו הנמצאים כאן [בעולם העליון], כי מימי לא במלתי ג' סעודות אלו, ובשבילם לא הצטרכתי להתענות בשבת, ואפילו בימים אחרים לא הוצרכתי, וכל שכן בשבת, כי מי שזוכה בהם זוכה לאמונה שלימה, א' הוא "סעודתא דמטרוניתא" (השכינה הק'), וא' הוא "סעודתא דמלכא קדישא" (המלך הקדוש), וא' "סעודתא דעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין" (הסתום שבכל הסתומים), ובעולם ההוא יזכו בהם לכל אלו].

ולפי זה נמצא דרבי שמעון העיד על עצמו שמעולם לא הוצרך להתענות, לא בשבת ולא בחול, ולכן אין נוהגין להתענות ביומא דהילולא דיליה, משא"כ במשה רבינו שמצינו שהעיד על עצמו בתה"ק (דברים ט, יח) וְאֶתְנַפֵּל לְפָנַי ה' פְּרָאשְׁנָה אֲרָבָעִים יוֹם וְאֲרָבָעִים לַיְלָה לָחֵם לֹא אָכַלְתִּי

הכותב וחותם ביום חמישי לסדר בהר בחקותי תש"פ לפ"ק

אלכסנדר אליעזר בן ברכה קנאפפלער

בארא פארק ברוקלין ניו יארק

בעזהשי"ת

בן אדם!

למה תדאג על הדמים,
ולא תדאג על הימים,
כי הדמים אינם עוזרים,
והימים אינם חוזרים.

רדוף!

אחר התורה והמצות,
אשר הם לעד קימים.

בן אדם אל תדאג!

לשעבר כי הוא אין,
ולעתיד כי הוא עדיין!
קוה אל ה' כי הוא הממציא לך יש מאין,
ותשועת ה' כהרף עין!
לשנה הבאה בירושלים!

הודפסת לזכות כלל ישראל, להתעורר ולעורר את לבינו לאבינו שבשמים

"ולקבוע עתים לתורה"

בענין העברת הסדרא שנים מקרא ואחד תרגום למי שמתפלל שב"ק ביחידות

אל מעלת כבוד הרה"ג וכו' שליט"א.

הנה נפשי בשאלתי, בענין העברת הסדרא שנים מקרא ואחד תרגום, שאמרו חכמינו ז"ל (זרכות ט:): אמר רב הונא בר יהודה אמר רבי אמי לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום ואפילו עמרות ודיבן שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו, ע"כ. וא"כ בוודאי שזה התעוררות גדול לאלו המתרשלים לפעמים בחוב זה, לעת כזאת ששורר מצב הקשה בעולם, וכיון שניתן רשות למשחית וכו', זהו הסגולה הכי יפה להתאחו בו לאריכות ימים ושנים טובים".

וכן נפסק בשו"ע או"ח הלכות שבת (סימן רפ"ב סעיף א') אע"פ שאדם שומע כל התורה כולה כל שבת בצבור, חייב לקרות לעצמו בכל שבוע פרשת אותו השבוע שנים מקרא ואחד תרגום אפילו עמרות ודיבן. (במדבר לז, ג), ע"כ.

ועוד שם (בסעיף ד' וכו'), מצוה מן המובחר שישלים אותה קודם שיאכל בשבת, ואם לא השלים קודם אכילה אחר אכילה עד המנחה, וי"א עד רביעי בשבת, וי"א עד שמו"ע. – יכול לקרות הפרשה שמו"ת בשעת קריאת התורה, ע"כ.

וכתב המשנה ברורה (שם סי' י"ד) וז"ל: בשעת קה"ת. ובסימן קמ"ז במ"א סק"ה הביא בשם הש"ה שמחמיר בזה אלא הכל צריכין לשמוע הקריאה מפי הש"ץ וכן הוא דעת הגר"א שהובא בספר מעשה רב דצריך לשמוע כל תיבה ותיבה ולראות בחומש ולא יסייע להקורא כלל ומשמע שתפסו העיקר כדעת השבלי לקט בשם רבו והר"מ שהובא בהגהות מיימוני ובב"י שם דרק בין גברא לגברא מותר. ומ"מ נראה דלקורא בלחש מלה במלה עם הש"ץ אין להחמיר בזה כיון שמכוין אז גם לשמוע כל תיבה מפי הש"ץ והמ"א הביא שם בשם משה דלכתחלה נכון לעשות כן וכ"כ כמה אחרונים, עכ"ל. [וא"כ כ"ש כאן שא"צ לשמוע מש"ץ דלכתחילה יעשה כן].

ובכן נפשי בשאלתי, בדבר מי שנהג כל ימיו להעביר הסדרא בכל ערב שבת קודש בבוקר מיד לאחר התפילה, בעת שהוא מעוטף בטלית ומעומר בתפילין דרבינו תם, אבל לעת כזאת מפני המצב הקשה השורר בעולם בענין מגיפה רח"ל בעוה"ד אין מניחים אותו לילך לבית המדרש, והוא כלוא בבית, וצריך לקרות הפרשה ביחידות בשב"ק בביתו, האם מותר לשנות ממנהגו ולהעביר הסדרא ביום שב"ק בעת שהוא מתפלל ביחידות בביתו, בין תפילת שחרית למוסף. או שטוב יותר להמשיך כמנהגו בכל השנים ולהעביר הסדרא ביום עש"ק.

אלכסנדר אליעזר קנאפפלער

¹ והעיר לי ידידי הרה"ג ר' בנימין בערקאוויטש הי"ו, שאינו "סגולה" בלבד, אלא הרי הוא מציאות ממש, בא וראה ממה שכתב בספר חסידים (סימן ש"ה) וז"ל: יהודי אחד לא היה קורא שנים מקרא ואחד תרגום שמאריכין לו ימיו ושנותיו, כי אמר אני קץ בחיי למה אקרא, א"ל החכם לא אמרו זה רק כנגד האוהבי חיים, אלא מעתה מה שכתוב אריכות ימים בכיבוד אב ואם (שמות כ, יג) ובמשקלות (דברים כה, טו) וכי בעבור זה יפטר עמלים ומרי נפש שקצים בחייהם, אלא לא דברה תורה התוכחות, שמי שאינו חושש בהם יעשה מה שלבו חפץ, ולא נאמרו הברכות על מי שאינו חושש בהם להיות פטור, שאין זה דומה לשכיר יום שאדם יכול לומר אם תעבדני בטוב אני אוסיף על שכרך, והשכיר יכול לומר אני חפץ לעבוד לך ואיני חפץ בשכירותיך, אלא לעבד קנין כספו דומה, שאין העבד עושה תנאי לרבו, ועוד דומה לשורו וחמורו שנאמר (ישעי א, ג) ידע שור קונוהו וחמור אבוס בעליו ישראל לא ידע עמי לא התבונן, כשם שעול הבעל עליהם, כך עול הקב"ה על בריותיו, כמה שכתוב (שם פסוק יט) אם תאבו ושמעתם טוב הארץ תאכלו ואם תמאנו ומריתם חרב תאכלו, לפי שנתן רשות לעשות טוב ורע וחפץ שיעשו רצונו על מנת שלא לקבל פרס. אלא כנגד האוהבים הנאות העולם והיראים מפני הפורעניות אמר הקב"ה עשו רצוני כדי שייטב לכם ולבניכם לעולם, ודברי תוכחות אם לא תעשו רצוני, אבל כנגד העושים מאהבה לא אמר שכרם, כי אין קץ לשכרם, לכך יקרא אדם שנים מקרא ואחד תרגום לשם מי שאמר (שמות יג, ט) למען תהיה תורת ה' בפיך, וכתוב (דברים ו, ז) ודברת בם, וכתוב (שם ל, יד) בפיך ובלבבך לעשותו, וכתוב (שמות כה, א) ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם, וכתוב (דברים ד, מד) וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל, וכתוב (שם לא, יט) ולמדה את בני ישראל שימה בפייהם, ומכל מקום הקב"ה יאריך ימיו ושנותיו, ואל יסמוך על תנאי, שנאמר (דניאל ג, יח) והן לא ידיע להוא לך מלכא די (ללמך) [לאלהיך] לא איתנא פלחין, וכתוב (דברים יח, יג) תמים תהיה עם ה' אלהיך, עכ"ל.

והובאו דבריו באליה רבה (סימן רפ"ב אות ג), וז"ל: מאריכין לו ימיו וכו'. איצטריך לומר "ימים" לזקן שבא "בימים", עוד נראה לי דאריכות ימים וקיצור ימים יש לפרש על הטובה ועל הרעה (מעדני מלך דף ס' שם אות ה). אף עמלים ומרי נפש שקצים בחייהם מחוייבים בשנים מקרא ואחד תרגום. ואל יקרא אדם בשנים מקרא ואחד תרגום לקבל פרס אריכות ימים, אלא יקרא לשם מי שאמר דאריכות ימים ממילא בא (ספר חסידים סימן ש"א), אבל בתוס' ר"ה דף ד' [ע"א ד"ה בשביל] דבישראל מותר שאין תוהא על הראשונות, עכ"ל.

ובספר חסד לאלפים (או"ח סי' רפ"ב סיג, לצעל פלא יועץ) כתב וז"ל: כמה היו רוצים לקנות בוזוי אי היה מאן דאמר מאן בעי סמא דחיי, כל שכן לרדוף אחר מצוה זו, אשר עליה אמרו רז"ל הקדושים אשר מפייהם אנו חיים שכל המשלים פרשיותיו מאריכין לו ימיו ושנותיו. נמצא, שהמתעצל וחדל מקורא אותם, לא חפץ בחיים, והרי כאילו מתחייב בנפשו.

ובתוספות (זרכות ט: ד"ה ישלום): במדרש ג' דברים צוה רבינו הקדוש לבניו בשעה שנפטר שלא תאכלו לחם בשבת עד שתגמרו כל הפרשה משמע דקודם אכילה צריך להשלימה. ומיהו אם השלימה לאחר אכילה שפיר דמי. מ"מ מצוה מן המובחר קודם אכילה. [וראיתי מי שכתב בדרך צחות, דבא לרמוז דאף שהיה עומד קודם פטירתו, אמר שעדיין מחוייבים בענינים שהם סגולה לאריכות ימים].

בסייעתא דשמיא - ובעזרת השם יתברך

הננו להודיע בשער בת רבים שבכל יום ראשון

מתקיים מנין לאמירת

כל ספר תהלים בציבור

ברוב עם הדרת מלך

בשעה 5:00 אחצ"ה

בבית המדרש באבוב

15 Ave. - 48th Street

אבינו מלכנו

זכרנו בזכרון טוב לפניך: זכרנו לחיים טובים:

זכרנו לגאולה וישועה: זכרנו לפרנסה וכלכלה:

זכרנו לזכות: זכרנו לסליחה ומחילה:

פועל'ט אים אלעם גוט'ס אמן ואמן

קיץ שנת תש"פ לפ"ק

גודל מעלת אמירת תהלים – מפי ספרים וסופרים

תהלים בליבוך - דוחה כל מיני פורעניות

ידוע לכל סגולת אמירת תהלים בציבור שדוחה כל מיני פורעניות מעליו ומעל משפחתו ומעל בני דורו ומגלגל עליו ועליהם כל מיני שפע ברכות והצלחות.

(ש"ה הק')

מלכות ביקור חולים – זו תפלה

גודל ענין המתפלל בעד חבירו כמבואר בשו"ע שהיא עיקר מצות ביקור חולים, וגם מצות גמילות חסדים.

(שו"ע יורה דעה, פלה)

יאמרו זמירותיו בבתי מדרשות

מי שחשקה נפשו לדבק בו יתברך ובשבחיו אז ידבק עצמו בספר תהלים וכבר אמרו רבותינו ז"ל שהתפלל דוד המלך ע"ה שיאמרו זמירותיו בבתי כנסיות ובתי מדרשות.

אין לנו דבר גדול מספר תהלים

אין לנו דבר גדול מספר תהלים שמרבים מזמורים שבחים להשם יתברך ורבים מזמורים הם של בקשות מחילה וסליחה והכל מיד ה' השכיל דוד המלך ע"ה ברוח הקודש. אשרי האיש אשר אומר תהלים בשירה ובזמרה ובכוונת הלב ולא כמו בדור הזה שאומרים במרוצה ובלתי כוונה, אלא אם ירצו לקבל שכר עליהם ויהיה אמירתן נחת רוח לפני השם יתברך צריכין לומר בנחת.

הכלה לטבל הגזירה לגמור כל ספר תהלים

קבלתי להמתיק דינים והגבורות לגמור כל ספר תהלים, נרמז בפסוק מי ימלא גבורות ה', ימלא מלשון מלילות לשון מולל וזורק, ולפי"ז הפירוש הוא כך מי שירצה לכתוש ולמלול הגבורות ישמיע כל תהלתו, היינו כל ספר תהלים. (אגרא דפקרא, שמה)

סגולת האומר ג' פעמים ביום אחד

קבלה מן רבינו אלימלך מליזענסק זלה"ה כי האומר ג' פעמים כל התהלים ביום אחד הוא חשוב כמענית משבת לשבת. גם שמעתי אומרים בשם תלמידו מוהר"מ מרימינוב זצ"ל, כי האומר ג' פעמים ביום אחד הוא חשוב כחבר וחנתי נגד היצ"ר.

(רחמי האב, ת)

אף הניגון של תהלים – יש לו כח גדול

מעשה ברוסיא בשנות הגזירה שחפשו נערים קטנים בכל עיר ועיר מבנ"י והוליקום בדרך רחוקה לגדלם לבעלי מלחמה, והנערים בזכרם צער הוריהם וראו גודל צרתם שמוליקים אותם להעבירים מאמנותם וכו' אמרו זה לזה הלא בביתנו אם יש צרה ל"ע אומרים תהלים ברבים ונצלים, וגם אנו בצרתינו נאמר תהלים, אבל לא יכלו שלא ה' להם ספר תהלים, ולומר בעל פה עדיין לא ידעו, ע"כ נמנו וגמרו לומר עכ"פ הניגון של תהלים, וכן עשו ושרו הנגון ותעל שירתם ונהוה התעוררות בשמי מרום וזכו לישועה ונשלחו לביתם.

(שער ישכר מאמר תקע נשופר, טו -

שם הדברי חיים)

כל בקשת האדם מרומזים בו

דוד המע"ה ה' מתפלל על כל הענינים שצריכים ישראל עד ביאת משיח, על החולים שיתרפאו, ועל הבריאים שלא יחלו, ועל פרנסתם שיתברכו, ולבטל מהם כל הגזירות קשות, וע"י שהאדם מתפלל עם הציבור הוא ממשיך כל השפעות טובות על כנ"י. (מאור ושמש)

לתקן כל מושג בני ישראל – עכור

אחינו ישראל להצילם מכל רע

זה כמה נכסוף נכספתי לתקן תיקון גדול זה בכל מקום מושב בני ישראל להיות בכל עיר ועיר עדה קבועה לעמוד בתפלה ובתחנונים יום יום לפני ארון כל בעד קהל עדתם ועבור כלל אחינו בני ישראל להצילם בכל מרעין בישין, ושאלתי ובקשתי מכל איש היקר את דבר ד' יתקן תיקון זה בעירו וה' הטוב ישמע שועתם, וימלא בטוב משאלותם. (אזהב ישראל)

לשנות הטבע

וכיון שבא דוד בא תפלה לעולם, כי הוא לימד דעת את העם איך יתנהגו בתפלה ובתחינה לפני ארון כל, וגדול כח התפלה אפילו לשנות הטבע ולהנצל מן הסכנה ולבטל הנגור. (רבינו בחיי)

יכולים לפעול על ידם הכל

ולכן נקראים שירי דוד מלכינו 'תהלים' שיכולים לפעול על ידם הכל ואין שטן ואין פגע רע. (נעים אלימלך)

לאומנם בכל יום

כבר נודע סגולת ספר תהלים נורא מאד ויזהר לקרות ממנו שיעור בכל יום. (חיד"א)

כאילו קיים כל התורה כולה

כל האומר תהלים בכל יום, כאילו קיים כל התורה כולה. וזהו תיזכו ל'רגליך י"שא מ'דבורתיך ר"ת תל"ם, וסמך ליה "תורה צוה לנו משה".

בהשכמת היום – עם טליתו

ציצית' על' כנפי' בגדיהם' ס"ת תל"ם, לרמז על המצוה מן המובחר, בהשכמה להתעטף בציצית וללמוד תהלים.

לאומרו קודם התפלה

טוב שיאמר מזמורי תהלים קודם התפלה לזמר עריצים ותעלה התפלה לרצון.

מנין מזמורים ב' פעמים – עולה כפר

אם יוכל ללמוד ספר תהלים פעם א' בחול ופעם ב' בשבת, הנה מה טוב, כי ב' פעמים והם ש' מזמורים, גימטריא 'כפר', ומבטל "יצר" גימטריא ש'.

לגומרו פעם אחת בשבוע

לא יגרע מצדיק לומר כל ס' תהלים בכל שבוע מידי שבת בשבתו.

(חיד"א, כספרו יוסף תהלות)

כלול וגנוז בו כל התורה

משה נתן להם לישראל חמשה חומשי תורה, וכנגדם נתן להם דוד ספר תהלים שיש בו ה' ספרים (שוח"ט תהלים א'). נמצא כלול וגנוז בו כל התורה כולה. כי דוד המלך ע"ה חיבר תהלים חמשה, כנגד חמשה חומשי תורה. (דגל מחנה אפרים)

מזמור קיט – סגולה להנצל משונאים

הרואים להרע לו

מי שיש לו שונאים ורוצים להרע לו, סגולה שיאמר בכל יום ויום מזמור קי"ט וסימנך "להדוף את כל איביך", להדו"ף גימ' קי"ט. ובכל פסוק שבו יש סגולה בפני עצמה להועיל לדבר מיוחד.

(סגולות ישראל מערכת ה')

כאילו עוסק בתורה נגעים ואהלות

והאומר תהלים הוא כמתפלל והוא גם כן כעוסק בתורה. וכבר בקש דוד המלך ע"ה שיהיו מקבלין שכר הקורא בתהלים כעוסקין בתורת נגעים ואהלות. (ש"ה הק')

הספר הנפלא שכובש את עולם התורה

אשר בחר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים
וְעָתָּה לָנוּ אֵת דְּתוֹרַתְךָ

ספר

נר יהושע

באידיש

על חג השבועות

חלק א

א רייכע זאמלונג פון הונדערטע געקליבענע פערל ווערטער,
השקפות, ורעיונות, חסידות, מוסר, פון בארימטע גדולי
הדורות און דרשנים אויף די פסוקים פון מתן תורה, עניני
יו"ט, מגילת רות, סיפורי צדיקים מעניני החג, חשיבת
אמירת תהלים, און סיפורי הבעל שם טוב הק'

~ געאייגענט פאר יונג און אלט ~

צוזאמגעקליבן, צוזאמגעשטעלט, און ארויסגעגעבן

בעזרת השם יתברך דורך

מאיר נתן נטע סג"ל לנדא

מהדורה חדשה תשע"ז לפ"ק, ברוקלין ניו יארק

ניתן להשיג אצל כל חניות הספרים המובחרות

כל הזכויות שמורות להמו"ל

היות שספר זה נתחבר במושך כמה שנים ביגיעה עצומה ועלה להוצאות מרובות, ולכן אדם אוסר את שלו, והנני אוסר הן למוסדות והן ליחידים שלא להעתיק ולא לצלם שום דבר מהנדפס בהספר בלי רשות בכתב מהמו"ל, ולהשומע יונעם.

Copyright © '17 by:

N. Landau

5315 15th Ave. #2-J

Brooklyn, NY 11219

Tel. 718.854.9164

הוצאה ראשונה שנת תשס"ז לפ"ק
מהדורה חדשה שנת תשע"ז לפ"ק

אפשר להשיג שאר ספרי המחבר שכבר יצאו לאור בעז"ה:

■ הגדה של פסח – נר יהושע	■ נר יהושע – על הלכות חנוכה (אידיש)
■ פאר ראובן – ליקוטים על עניני פסח (לשה"ק)	■ נר יהושע עה"ת – בראשית (אידיש)
■ נר יהושע – סיפורי יציאת מצרים (אידיש)	■ נר יהושע עה"ת – שמות (אידיש, ב' ברכים)
■ נר יהושע – על חג השבועות (לשה"ק, ב"ח)	■ נר יהושע עה"ת – ויקרא (אידיש)
■ נר יהושע – על חג הסוכות (אידיש)	■ נר יהושע עה"ת – במדבר (אידיש)
■ פלפלת בחכמה – על חג הסוכות (אידיש)	■ נר יהושע – תולדות וסיפורי צדיקים (אידיש, ד"ח)
■ נר יהושע – על עניני חנוכה (אידיש, ב"ח)	■ נר יהושע – ש"ם טוב, סיפורי צדיקים (אידיש, ב"ח)

מכירה הראשית אצל:

ר' בן ציון שארף

718.812.5120 - 917.226.6548

ב"ה בס"ד ובעזרה שיי"ת

לכבוד אחינו בני ישראל הי"ן

איהר זאלט זיין געזונט און שטארק, צוזאמען מיט אייער בני-בית שתחי' עמו"ש, און איהר זאלט זעהן אסאך אידיש נחת פון אייערע קינדער און אייניקלעך ע.ב.ג.צ.ב.ב.א.

ווען איר גייט אריין אין בית המדרש, זאלט איר וויסען, אז איידער איהר הייבט אהן צו רעדען אין "בית המדרש" דארף מען פרעגען דעם "מרא דאתרא" רשות, און פון גבאים ראשי הקהלה אין א בית המדרש וואו מען צאהלט זיצן געלט (מעמבערשי"פ) דארף מען פרעגן יעדעם איינעם עקסטערע רשות, און אויב נישט זענט איהר א גוזל את הרבים – איהר גנב'ט פונ'ם גאנצן ציבור די הייליגע תפלות, אזוי ווי עס ווערט דערמאנט אין אלע הייליגע ספרים וכו'.

מען איז שוין גענוג געלאפען - פון יוראפ,

איסט-סייד, וועסט-סייד, קרוינהייט'ס, וואו נאך???

האט רחמנות אויף זיך און אייער בני בית און קינדער און אייניקלאך, און בעט און בעט פאר זיי, בני חיי ומזוני רויחי ובריות גופא, געזונטע קינדער, עשירות ברוחניות ובגשמיות מיט פרנסה בריוח ובנחת ע.ב.ג.צ.ב.ב.א. ואמן!

בית המדרש שנוהגין בו קלות ראש, סופו נופל ביד ערלים, כי לא נהגו נכרים קלות ראש ובזיון בבית ה' עד שנהגו בו ישראל.
(ספר חסידים סי' ר"ט)

המדבר בשעת התפלה גורם שלא תקבל תפלת האחרים, לכן צריך להזהר שלא לדבר בבית הכנסת שום דיבור חוץ מן התפלה וכו' ואף שאר העם המתפללין בכוונה תפלתן, יוכל גם כן להיות שלא תקובל חס ושלום תפלתם בעון האחרים. (עבודת ישראל פרקי אבות פ"ה מ"ד)